

Sygn. akt III Ca 705/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Leszek Dąbek

Sędzia SO Roman Troll (spr.)

Sędzia SR (del.) Joanna Łukasińska-Kanty

Protokolant Justyna Chojecka

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2016 r. w Gliwicach na rozprawie sprawy

z powództwa R. M. (1) i R. M. (2)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 11 lutego 2016 r., sygn. akt I C 3629/14

1) **oddala apelację,**

2) **zasądza od pozwanej solidarnie na rzecz powodów kwotę 1.200 zł (tysiąc dwieście złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.**

SSR (del.) Joanna Łukasińska-Kanty SSO Leszek Dąbek SSO Roman Troll

Sygn. akt III Ca 705/16

UZASADNIENIE

Powodowie R. M. (1) i R. M. (2) wnieśli pozew przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. żądając zasądzenia na ich rzecz 40 486,37 zł w związku z uszkodzeniem pojazdu marki A. (...) i 450 zł za sporządzenie opinii prywatnej oraz zasądzenie odsetek od 30 czerwca 2012 roku wraz z kosztami postępowania. W uzasadnieniu wskazali, że ich samochód uległ uszkodzeniu, pozwana uznała swoją odpowiedzialność za zdarzenie i ustaliła odszkodowanie na 39 146,34 zł netto, ale jest to kwota niewystarczająca.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i o zasądzenie solidarnie od powodów na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazała, że w oparciu o łączący strony stosunek obligacyjny w zakresie umowy ubezpieczenia ubezpieczyciel - przed podjęciem decyzji o wypłacie odszkodowania w kwocie netto lub brutto - uprzednio winien zweryfikować, czy naprawa uszkodzonego pojazdu w ogóle miała miejsce, a jeśli tak, to w jaki sposób doszło do tej naprawy, a następnie winien oszacować koszt tej naprawy w oparciu o przedłożone w tym celu przez ubezpieczonego rachunki lub faktury VAT. Powodowie nie udowodnili, że naprawa uszkodzonego pojazdu miała miejsce, a także, w jaki sposób, tj. przy użyciu jakich części i jakim kosztem samochód został przywrócony do

stanu poprzedniego, dlatego wypłacone 39 146,34 zł - zgodnie z kalkulacją przeprowadzoną na zlecenie pozwanej było sumą pozwalającą na przywrócenie pojazdu do stanu poprzedniego, istniejącego przed zdarzeniem.

Wyrokiem z 11 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej zasądził od pozwanej na rzecz powodów solidarnych 13 450,06 zł z ustawowymi odsetkami od 30 czerwca 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku (pkt 1); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt 2); zasądził od pozwanej na rzecz powodów solidarnych 232,53 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 3).

Orzeczenie to zapadło przy następujących ustaleniach faktycznych: 6 czerwca 2012 roku powodowie zgłosili pozwanej uszkodzenie, w wypadku z 31 maja 2012 roku, samochodu marki A. (...). Pozwana przeprowadziła postępowanie likwidacyjne i uznała swoją odpowiedzialność co do zasady oraz przyznała powodom wpierw 27 813,74 zł, a następnie 19 września 2012 roku wypłaciła dodatkowe odszkodowanie w wysokości 11 332,60 zł. W kosztorysie naprawy samochodu marki A. (...) sporządzonym na zlecenie pozwanej łączny koszt naprawy bez podatku VAT wyniósł 39 146,34 zł, a łączny koszt naprawy z podatkiem VAT 48 150 zł. W kosztorysie naprawy sporządzonym na zlecenie powoda przez inż. G. K. łączny koszt naprawy bez podatku VAT wyniósł 64 742,04 zł, a łączny koszt naprawy z podatkiem VAT 79 632,71 zł. Za sporządzenie prywatnej kalkulacji Biuro Rzeczoznawstwa (...)G. K. w R. wystawiło powodowi fakturę VAT na kwotę 450 zł. Samochód powodów objęty był w okresie od 29 lipca 2011 roku do 28 lipca 2012 roku ubezpieczeniem AC u pozwanej. Zgodnie z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia AC wysokość odszkodowania ustala się na podstawie uprzednio uzgodnionych przez (...) S.A. z ubezpieczonym kosztów i sposobu naprawy ubezpieczonego pojazdu przez zakład naprawczy wykonujący naprawę, w oparciu o zasady zawarte w systemie A. lub E., z zastosowaniem: norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu, stawki za roboczogodzinę ustalonej przez (...) S.A. w oparciu o ceny usług stosowane przez inne zakłady naprawcze funkcjonujące na terenie działalności jednostki organizacyjnej (...) S.A. likwidującej szkodę, cen części zamiennych zawartych w systemie A. lub E. ustalonych: w wariantcie serwisowym - dla pojazdów do trzeciego roku eksploatacji lub powyżej trzeciego roku eksploatacji, o ile została zapłacona dodatkowa składka, w wariantcie optymalnym - dla pojazdów powyżej trzeciego roku eksploatacji oraz cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach A. lub E.. (...) S.A. wypłaca pod warunkiem przedstawienia rachunków lub faktur VAT dotyczących robocizny, części zamiennych, materiałów lakierniczych i normaliów. (...) S.A. może zażądać przedstawienia rachunków lub faktur VAT dokumentujących nabycie części oryginalnych serwisowych w autoryzowanym punkcie sprzedaży danej marki pojazdu. Na życzenie ubezpieczonego wysokość odszkodowania może zostać ustalona na podstawie wyceny sporządzonej przez (...) S.A. według zasad zawartych w systemie A. lub E. bez podatku VAT, z zastosowaniem: norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu, stawki za roboczogodzinę ustalonej przez (...) S.A.

w oparciu o średnie ceny usług na terenie działalności jednostki organizacyjnej (...) S.A. likwidującej szkodę, cen części zamiennych zawartych w systemie A. lub E., ustalonych według wariantu optymalnego, cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach A. lub E.. Pełnomocnik powodów pismem z 2 listopada 2012 roku wezwał pozwaną do zapłaty 40 486,37 zł w związku z uszkodzeniem pojazdu marki A. (...) i kwoty 450 zł za sporządzenie opinii prywatnej.

Biegły sądowy B. M. wskazał łączny koszt naprawy bez podatku VAT na 42 761,30 zł, a z podatkiem VAT – 52 596,40 zł.

Przy tak dokonanych ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy przywołując regulację art. 805 § 1 k.c., art. 361 k.c. oraz 363 § 1 k.c. uznał powództwo za zasadne i wskazał, że odszkodowanie w wysokości 52 596,40 zł (wraz z podatkiem VAT) powinno być wypłacone powodom. Spowodowało to zasądzenie na ich rzecz 13 450,06 zł jako różnicy pomiędzy 52 596,40 zł, a wypłaconym odszkodowaniem – 39 146,34 zł. Podkreślił, że pozwana odpowiada za normalne następstwa powstania szkody po stronie powodowej (rzeczywiste, realne i pozostające w adekwatnym związku przyczynowym). Przywołał także regulację o § 22 ust. 7 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia AC podkreślając, że odszkodowanie powinno być wypłacone wraz z podatkiem VAT, bo powinno umożliwiać przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 817 § 1 k.c. Jednocześnie Sąd Rejonowy uznał, że kwota 450 zł, którą powodowie uiszcili za sporządzenie

prywatnej kalkulacji kosztów naprawy nie wchodzi w zakres szkody i w tym zakresie oddalił powództwo. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. rozdzielając je stosunkowo.

Apelację od tego wyroku wywiódła pozwana zaskarżając go w części, a to w punkcie 1 zasądzającej na rzecz powodów należność ponad 3 614,96 zł i w punkcie 3. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła naruszenie: art. 815 § 1 k.c. w związku z § 22 ust. 5 OWU AC zatwierdzonego uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z 24 stycznia 2011 r. poprzez zastosowanie, co skutkowało zasądzeniem odszkodowania w kwotach brutto; art. 815 § 1 k.c. w związku z § 22 ust. 7 tych ogólnych warunków poprzez jego niezastosowanie, co skutkowało niezasądzeniem odszkodowania w kwocie netto; art. 328 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, skutkujące brakiem dostatecznego wyjaśnienia motywów zaskarżonego orzeczenia. W oparciu o powyższe zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku co do zaskarżonej części i oddalenie powództwa w tym zakresie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego. W uzasadnieniu podniosła, że powodowie nie udowodnili, iż naprawa uszkodzonego pojazdu miała miejsce, a także w jaki sposób do niej doszło i jakim kosztem, a jedynie przedłożenie rachunku lub faktury mogłoby wpłynąć na zwiększenie zakresu odpowiedzialności pozwanej.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie jako bezzasadnej i zasądzenie od pozwanej na ich rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i jako takie Sąd Okręgowy uznaje je za własne. Dodatkowo nie są one kwestionowane.

Apelująca podnosi niewłaściwe ujęcie w kwocie odszkodowania z ubezpieczenia autocasco z tytułu uszkodzenia samochodu także podatku od towarów i usług, albowiem jej zdaniem z postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco dla klienta indywidualnego oraz małego lub średniego przedsiębiorcy /k. 65 – 68v./ - zwanych dalej OWU AC - wynika, że w braku przedstawienia faktur VAT odszkodowanie należy wypłacić w kwotach netto.

Zgodnie z dołączoną do akt polisą samochód, który uległ uszkodzeniu był ubezpieczony w wariantcie serwisowym, a suma ubezpieczenia była oznaczona wraz z podatkiem od towarów i usług /k. 25/. Postanowienie § 20 ust. 3 OWU AC wskazuje, że jeżeli suma ubezpieczenia odpowiada wartości pojazdu brutto, przy ustalaniu wysokości odszkodowania uwzględnia się podatek VAT, z zastrzeżeniem § 22 ust. 7. W tym ostatnim postanowieniu tych ogólnych warunków wskazuje się, że na życzenie ubezpieczonego wysokość odszkodowania może zostać ustalona na podstawie wyceny sporządzonej przez ubezpieczyciela wg zasad zawartych w systemie A. lub E. bez podatku VAT z zastosowaniem: norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu; stawki za roboczogodzinę ustalonej przez ubezpieczyciela w oparciu o średnie ceny usług na terenie działalności jednostki organizacyjnej ubezpieczyciela likwidującego szkodę; cen części zamiennych zawartych w systemie A. lub E. ustalonych wg wariantu optymalnego; cen materiałów lakierniczych i normalistów zawartych w systemach A. lub E.. Jednocześnie w tych ogólnych warunkach (OWU AC) istnieje postanowienie, że koszty naprawy pojazdu ustalane są w oparciu o cenę usług i części zamiennych stosowanych w Rzeczypospolitej Polskiej w dniu ustalenia odszkodowania (§ 22 ust. 2 OWU AC). Trzeba to rozumieć jako odszkodowanie umożliwiające przywrócenie pojazdu do stanu poprzedniego w zakresie sumy ubezpieczenia.

W rozpoznawanej sprawie ubezpieczający nie składał żądania ustalenia odszkodowania i jego wypłaty na podstawie § 22 ust. 7 OWU AC bez podatku VAT. Żądał wypłaty odszkodowania w kwocie brutto. Powodowie nie udokumentowali naprawy pojazdu fakturami VAT, co więcej pojazd nie został naprawiony. Natomiast nie oznacza to, że odszkodowanie należy powodom uiścić w kwocie pomniejszonej o podatek od towarów i usług, albowiem strona pozwana nie wskazywała, że powodowie są podatnikami takiego podatku - powodowie nie są zwolnieni od płacenia tego podatku i

ta okoliczność jest bezsporna. Pozwana wypłaciłaby odszkodowanie wraz z tym podatkiem, gdyby otrzymała fakturę VAT – tak twierdzi.

Sąd Najwyższy w wyroku z 12 stycznia 2006 roku wskazał wyraźnie, że jeżeli odszkodowanie jest przyznawane w sytuacji, gdy nie jest jeszcze wyjaśnione w jaki sposób nastąpi usunięcie skutków, które szkodę wywołało, to zakład ubezpieczeń nie ma podstaw, aby wartość koniecznych robót liczyć bez podatku VAT (sygn. akt II CK 327/05, Lex 164791). Jednocześnie odszkodowanie za szkodę poniesioną przez podatnika podatku VAT, przysługujące mu z umowy ubezpieczenia autocasco, nie obejmuje tego podatku w zakresie, w jakim poszkodowany podatnik mógł obniżyć podatek należny o kwotę podatku VAT (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 16 października 1998 r., sygn. akt III CZP 42/98, OSNC 1999/4/69),

a więc gdy poszkodowany nie jest podatnikiem tego podatku, to wysokość odszkodowania powinna to uwzględniać. Sąd Najwyższy wskazał wówczas, że odszkodowanie musi odpowiadać jego celowi społeczno-gospodarczemu, a więc ma zmierzać do naprawienia szkody. Istota odszkodowania polega na tym, że zakład ubezpieczeń powinien zwrócić poszkodowanemu koszty odtworzenia ubezpieczonego mienia, bo za to ubezpieczający płaci składkę skalkulowaną w wysokości uwzględniającej przewidywaną wysokość odszkodowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 lutego 2004 roku, sygn. akt II CK 399/02, Lex 163981).

Zapisy dotyczące podatku od towarów i usług nie były uzgodnione indywidualnie

z klientem – znalazły się przecież w postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia. Jednocześnie w polisie wyraźnie wskazuje się sumę ubezpieczenia w kwocie brutto – z podatkiem VAT. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w wyroku z 5 marca 2009 roku, sygnatura akt: XVII AmC 155/08, uznał za postanowienie niedozwolone zapis w ogólnych warunkach umowy ubezpieczyciela niebędącego obecnie stroną pozwaną o następującej treści: "7. Ustalenie wartości szkody (w przypadku wybrania wariantu kosztorysowego) następuje na podstawie wyceny dokonanej przez ubezpieczyciela. Wyceny dokonuje się w oparciu o zasady systemu A. (bez uwzględnienia podatku VAT)". Z kolei w wyroku z 10 czerwca 2008 roku, sygnatura akt: XVII AmC 300/07, uznano za klauzulę abuzywną zapis: „2. Jeżeli naprawa pojazdu nie została udokumentowana imiennymi rachunkami wysokość odszkodowania nie uwzględnia podatku VAT". Oba te orzeczenia zostały opublikowane w rejestrze klauzul niedozwolonych prowadzonym przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zgodnie z art. 479⁽⁴⁵⁾ § 2 i 3 k.p.c., pierwszy z nich pod numerem 2012, a drugi pod numerem 2001. Umieszczenie klauzuli umownej w rejestrze ma te skutki, że posłużenie się nią będzie miało skutek wprowadzenia do umowy elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego, sam wpis do rejestru oznacza, że klauzula jest zakazana we wszystkich wzorcach umów (por. T. Ereciński: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom II. Postępowanie rozpoznawcze, pod red. T. Erecińskiego, LexisNexis

z 2012 r., teza 2 do art. 479⁽⁴⁵⁾). Ponadto stosowanie takich klauzul może być w stosunku do innych przedsiębiorców uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (por. wyrok Sądu Najwyższego z 13 lipca 2006 roku, sygn. akt III SZP 3/06, OSNP 2007/1-2/35). Co prawda art. 23a ustawy z 15 grudnia 2000 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2003 roku, Nr 86, poz. 804 ze zm.) już nie obowiązuje, ale wskazany został kierunek interpretacji zapisów w rejestrze niedozwolonych klauzul. Dodać należy, że obecnie art. 23a ustawy z 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U.

z 2015 roku, poz. 184 ze zm.) wyraźnie wskazuje, że zakazane jest stosowanie we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c. Powyższe orzeczenia należy traktować więc jako dyrektywy interpretacyjne w konkretnych sprawach.

Z istoty obowiązku naprawienia szkody wynika, że powstaje on już w chwili jej wyrządzenia i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy. Samo odszkodowanie ma zaś wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku nastąpienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem. Okoliczności, że pojazd powodów został objęty ubezpieczeniem

w stawce brutto w wariantcie serwisowym oraz to, że powodowie nie są płatnikami podatku VAT powodują, iż brak jest podstaw do ograniczenia lub uzależnienia odpowiedzialności pozwanej w zakresie wysokości odszkodowania od tego czy powodowie przedstawiają faktury dokumentujące naprawę i poniesienie związanych z tym kosztów, czy też nie.

Tego rodzaju koszty bowiem będą musieli oni ponieść, aby doprowadzić pojazd do stanu poprzedniego. Dodatkowo wyliczenie odszkodowania wraz z podatkiem VAT nie przekracza sumy ubezpieczenia. Wybranie sumy ubezpieczenia w stawce brutto ewidentnie prowadzi do wniosku, że ubezpieczony wybrał odszkodowanie w kwocie brutto, a więc uwzględniającej podatek VAT, a co za tym idzie ma podstawę do tego, by dochodzić odszkodowania powiększonego o ten podatek.

Uprawnienie ubezpieczonego jest więc związane z możliwością uzyskania pełnej rekompensaty z tytułu doznanej szkody, natomiast regulacja § 22 ust. 7 OWU AC w znacznym rozmiarze je ogranicza. Co prawda zakłady ubezpieczeń stosują w ogólnych warunkach umów ubezpieczenia mienia różne ograniczenia modyfikujące obowiązek całkowitego naprawienia szkody, ale tego rodzaju działania powinny mieć charakter wyjątkowy. Natomiast pominięcie przy wycenie wartości szkody podatku VAT oznacza przerzucenie całego wydatku w tym zakresie na ubezpieczonego, co musi wiązać się z oceną rażącego naruszenia jego interesów. Nie można tego pogodzić z dobrymi obyczajami, gdy składka dodatkowo jest wyliczana od sumy ubezpieczenia w wartości brutto, czyli z podatkiem VAT (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 9 lutego 2010 roku, sygn. akt VI ACa 782/09, Lex 844686).

Z tych powyższych względów postanowienie § 22 ust. 7 OWU AC kształtuje prawa i obowiązki powodów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy, a co za tym idzie nie wiąże strony powodowej, z uwagi na regulację art. 385¹ § 1 – 3 k.c. Postanowienia OWU AC, dotyczące pominięcia podatku VAT przy ustaleniu odszkodowania, nie wiążą więc konsumenta i dlatego należało zasądzić odszkodowanie w kwocie brutto. Uzależnienie wypłaty odszkodowania, jego wysokości, od naprawy pojazdu oraz przedstawienia dokumentu wykazującego taką naprawę, musi być uznane za sprzeczne z dobrymi obyczajami, albowiem szkoda została poniesiona przez stronę powodową w chwili zajścia zdarzenia objętego umową, a odszkodowanie ma za zadanie pokrycie kosztów koniecznych do naprawy pojazdu (to było celem ubezpieczenia). Regulacje OWU AC nie odpowiadają w tym zakresie zasadom równowagi kontraktowej stron i kształtują prawa konsumenta w dysproporcji do jego obowiązków związanych z regulowaną składką za ubezpieczony, w wartości brutto i wariantie serwisowym, pojazd. Ustalenie wysokości sumy ubezpieczenia w kwocie brutto, która rzutuje na sposób ustalenia składki musi prowadzić do wniosku o konieczności wypłaty odszkodowania także w kwocie brutto, czyli z podatkiem VAT.

Umowa ubezpieczenia autocasco jest zawierana na zasadzie dobrowolności, ale nie oznacza to, że konsument chcąc ją zawrzeć musi zgodzić się na warunki narzucone przez drugą stronę. Dobrowolność zawierania umów nie uniemożliwia bowiem uznania postanowień wzorca umownego za niedozwolone.

Na skutek zdarzenia, od którego pojazd był ubezpieczony, strona powodowa poniosła szkodę, bo pojazd uległ uszkodzeniu, należy więc taką szkodę wyrównać do wysokości sumy ubezpieczenia. Bez znaczenia pozostaje czy naprawy rzeczywiście dokonano. Istotne jest bowiem, że pojazd został ubezpieczony w wartości brutto, a nie netto oraz w wariantie serwisowym, a nie optymalnym.

Sąd Rejonowy rzeczywiście wprost nie wskazał z jakich powodów uznał konieczność wypłaty odszkodowania wraz z podatkiem od towarów i usług, tym bardziej, że wskazał jako podstawę § 22 ust. 7 OWU AC, a regulacja ta mówi właśnie o wyliczeniu bez podatku od towarów i usług. Z uzasadnienia wynika jednak, że miał na uwadze konieczność umożliwienia powodowi, za uzyskane odszkodowanie, doprowadzenia pojazdu do stanu poprzedniego. Nie stanowi to jednak powodu do reformatoryjnego bądź kasatoryjnego orzekania w rozpoznawanej sprawie, albowiem zgodnie z wcześniejszymi uwagami, przy prawidłowych ustaleniach faktycznych, należy przyjąć, że wypłata odszkodowania winna być dokonana w kwocie brutto. Jest to uzasadnione tym, że powodowie nie są płatnikami podatku od towarów i usług, a więc tego podatku nie mogą odliczyć od usługi, za którą będą musieli zapłacić w przypadku naprawienia szkody w warsztacie naprawczym, regulacje OWU AC w zakresie podatku VAT nie wiążą ich. Dodać w tym miejscu należy, że regulacje te dotyczą nie tylko konsumentów (w tym przypadku nie są wiążące), ale także małych lub średnich przedsiębiorców, którzy nie są konsumentami. To też należy brać pod uwagę oceniając wprowadzone uregulowania

w OWU AC, bo dotyczą one nie tylko konsumentów, a co za tym idzie ich jednoznaczność jest wątpliwa biorąc pod uwagę orzeczenia opublikowane rejestrze klauzul niedozwolonych, które dotyczą tylko sytuacji, gdy stroną umowy jest konsument.

Trzeba także podkreślić, że postanowienie § 22 ust. 7 OWU AC nie dotyczy świadczenia głównego w sensie ścisłym, gdyż odnosi się do jednego z elementów wpływających na wysokość świadczenia, ale nie jest to element decydujący – w regulacji art. 385¹ § 1 k.c. chodzi bowiem o same essentialia negotii umowy, a nie elementy dotyczące tych świadczeń lub

z nimi związane. Określenie świadczeń głównych wyznacza cel umowy, z jednej strony jest to składka płacona przez ubezpieczającego, a z drugiej odszkodowanie wypłacane przez zakład ubezpieczeń w przypadku zajścia zdarzenia objętego umową (art. 805 § 1 k.c.). Jak jednak już wyżej wskazano istotą odszkodowania jest to, aby odpowiadało powstałej szkodzi

w zakresie na jaki strony się umówiły. Istotne jest też to w jaki sposób wyliczano składkę, którą liczy się od sumy ubezpieczenia. W rozpoznawanej sprawie była to składka liczona od kwoty ubezpieczenia brutto, umowa zaś została zawarta z konsumentem (art. 22¹ k.c.).

Dlatego też zarzuty apelacji są bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 385 k.p.c., należało orzec jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

w związku z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800), § 10 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia i § 21 tego rozporządzenia, gdyż pozwana przegrała sprawę.

SSR (del.) Joanna Łukasińska – Kanty SSO Leszek Dąbek SSO Roman Troll